

Briuselis, 2025 m. gruodžio 11 d.
(OR. en)

14906/1/25
REV 1
PV CONS 57
ENV 1153
CLIMA 499
PARLNAT

POSĖDŽIO PROTOKOLO PROJEKTAS

EUROPOS SAJUNGOS TARYBA
(Aplinka)

2025 m. lapkričio 4 d.

1. Darbotvarkės priėmimas

Taryba priėmė dokumente 14489/25 išdėstytą darbotvarkę.

2. A punktų patvirtinimas

Su teisėkūros procedūra nesusijusių punktų sąrašas 14602/25

Taryba priėmė visus pirmiau nurodytame dokumente išvardytus A punktus, įskaitant visus priimti pateiktus COR ir REV dokumentus įvairiomis kalbomis.

Teisėkūros procedūra priimamų aktų svarstymas

(viešas svarstymas pagal Europos Sąjungos sutarties 16 straipsnio 8 dalį)

3. Europos klimato teisės akto pakeitimas 🗳️ 14715/25 *Bendras požiūris*

Taryba susitarė dėl bendro požiūrio dėl Europos klimato teisės akto dalinio keitimo reglamento, išdėstyto dok. 14960/25 + COR 1. **Čekija, Lenkija, Slovakija ir Vengrija pareiškė negalinčios pritarti bendram požiūriui. Bulgarija balsuojant dėl bendro požiūrio pareiškė susilaikanti.**



Austrija, Latvija, Lietuva, Slovakija, Vengrija, Vokietija ir Komisija pateikė pareiškimus, kurie išdėstyti priede.

Su teisėkūros procedūra nesusijusi veikla



4. ES pranešimas Jungtinių Tautų bendrosios klimato kaitos konvencijos (UNFCCC) sekretoriui dėl atnaujintų nacionaliniu lygmeniu nustatytų įpareigojančių veiksmų (NDC) *Patvirtinimas* 14716/25

Kiti klausimai

5. **Esami pasiūlymai dėl teisėkūros procedūra priimamų aktų (viešas svarstymas pagal Europos Sąjungos sutarties 16 straipsnio 8 dalį)**

Neatidėliotinas poreikis atidėti ES kovos su miškų naikinimu  14736/25 reglamento (MNR) taikymą ir jį gerokai supaprastinti
Austrijos informacija

Taryba susipažino su Austrijos pateikta informacija ir kitų delegacijų pastabomis.

-
-  Pirmasis svarstymas
-  Komisijos pasiūlymu grindžiamas punktas
-

Pareiškimai dėl su teisėkūros procedūra susijusio B punkto, išdėstyto dok. 14489/25

Dėl B punktu **Europos klimato teisės akto pakeitimas**
sarašo 3 punkto: *Bendras požiūris*

AUSTRIJOS PAREIŠKIMAS

„Austrija atkreipia dėmesį į ES klimato teisės akte nustatytą plataus užmojo tikslą iki 2040 m. grynąjį išmetamą šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekį sumažinti *netto* 90 %. Akivaizdu, kad tokiems plataus užmojo tikslams pasiekti reikia sukurti tvirtą ir patikimą galimybių atveriančią sistemą, kuria būtų užtikrintas teisinis tikrumas, apsaugota tvirta Europos pramoninė bazė ir padėta išvengti anglies dioksido nutekėjimo.

Pripažįstant, kad ne visos konkrečios detalės gali būti užbaigtos dabartinėje ES klimato teisės akto redakcijoje ir kad daug aspektų bus nagrinėjama svarstant kitus pasiūlymus dėl teisėkūros procedūra priimamų aktų, visgi labai svarbu, kad Klimato teisės akte būtų nustatyta aiški ir nuspėjama sistema, kuria mūsų įmonėms būtų užtikrintas veiksmingas perėjimas prie mažo anglies dioksido kiekio technologijų ateityje.

Perėjimas prie neutralaus poveikio klimatui – tai inovacijų ir augimo galimybė. Tuo pačiu metu turime nepamiršti ir su šiuo perėjimu susijusios rizikos bei iššūkių. Siekiant sudaryti palankias sąlygas mūsų pramonei, labai svarbu atkurti patrauklią investicinę aplinką, kurioje būtų užtikrintas ekonomikos konkurencingumas, užimtumas ir socialinis stabilumas.

Šiame kontekste Austrijai ir toliau ypač svarbūs šie pagrindiniai elementai:

- **Lėtesnis nemokamų apyvartinių taršos leidimų skyrimo ATLPS laipsniškas nutraukimas nuo 2028 m.:**
 - Austrija pabrėžia, kad nemokamų CO₂ apyvartinių taršos leidimų pagal ES apyvartinių taršos leidimų prekybos sistemą (ATLPS) galiojimą reikia pratęsti po 2034 m., nes toks pratęsimas būtinas, kad būtų galima lėčiau laipsniškai atsisakyti nemokamų apyvartinių taršos leidimų nuo 2026 m.
 - Be to, labai svarbu, kad nuo 2028 m. laipsniško nemokamų apyvartinių taršos leidimų atsisakymo trajektorija būtų tolygi, kad perėjimo laikotarpiu būtų išvengta nereikalingos naštos pramonei.

- Abu šie aspektai turėtų būti tinkamai atspindėti peržiūrėtuose ATLPS direktyvoje ir PADKM reglamente.
- Austrija ragina Europos Komisiją kuo greičiau pateikti atitinkamus pasiūlymus.
- **Aukštos kokybės tarptautiniai kreditai pagal Paryžiaus susitarimo 6 straipsnį:**
 - Austrija pritaria pasiūlymui leisti naudoti tarptautinius kreditus ATLPS iki 2036 m., laikantis griežtų aplinkosaugos ir tvarumo kriterijų.
 - Galimas tarptautinių sertifikatų įtraukimas turėtų būti atidžiai išnagrinėtas atliekant poveikio vertinimą, siekiant užtikrinti, kad jis atitiktų bendrus dekarbonizacijos tikslus. Galimas šių sertifikatų naudojimas ATLPS turėtų būti nagrinėjamas neribotai.“

VOKIETIJOS PAREIŠKIMAS

„Vokietija pritaria tam, kad iki 2040 m. grynasis išmetamųjų teršalų kiekis būtų sumažintas 90 %, kaip siūlo Europos Komisija, laikantis trijų sąlygų:

1. Vokietijos įnašas turi būti suderintas su Vokietijos nacionaliniu 2040 m. klimato srities tikslu. Svarbu pabrėžti, kad siekiant naujojo 2040 m. ES klimato srities tikslo neturi būti keliama papildomų mažinimo reikalavimų ar pareigų atitinkamiems sektoriams Vokietijoje;
2. į ES politiką turi būti integruoti nuolatiniai absorbentai;
3. aukštos kokybės tarptautinių kreditų įnašas, siekiantis ne daugiau kaip 3 procentinius punktus 2040 m. tarpinio tikslo.

Be to, siekiant išlaikyti mūsų pridėtinę vertę, turi būti užtikrinta veiksminga apsauga nuo anglies dioksido nutekėjimo.

Pagal šias sąlygas, rengiant būsimą ES 2040 m. klimato kaitos dokumentų rinkinį ir rengiantis būsimiems trilogams su Europos Parlamentu, reikia atsižvelgti į toliau nurodytus prioritetus.

Pirma, tarptautiniai sertifikatai pagal Paryžiaus susitarimo 6 straipsnį turėtų būti naudojami kaip apsauginis tinklas, kol ES klimato apsaugos sistema bus suderinta siekti 90 % sumažinimo.

Galimybė naudoti tarptautinius sertifikatus turėtų būti taikoma tuose sektoriuose, kurie, siekdami savo tikslų, susiduria su didžiausiais sunkumais. Šiame kontekste taip pat reikėtų atsižvelgti į ATLPS, nors tiesiogiai naudoti tarptautinių sertifikatų atitikties tikslais ATLPS nebus leidžiama.

Antra, 6 straipsnio kreditų riboto vaidmens pamatinė vertė turėtų būti tiesiogiai susijusi su 2040 m. tarpiniu tikslu. Iš dalies pakeisto ES klimato teisės akto 4 straipsnio 5 dalies a punktą suprantame taip, kad nuo 2036 m. galimas ribotas prisidėjimas prie 2040 m. klimato politikos tikslo įgyvendinimo panaudojant Paryžiaus susitarimo 6 straipsnyje numatytus aukštos kokybės tarptautinius kreditus – iki 2040 m. tai gali siekti 3 % 1990 m. grynojo išmetamųjų teršalų kiekio.

Trečia, nuolatinio neigiamo išmetamųjų teršalų balanso integracija – ribotu mastu – į ATLPS turi būti vykdoma taip, kad būtų išsaugotas sistemos vientisumas ir pavyktų pasiekti būtino išmetamųjų teršalų kiekio sumažinimo tikslus. Be to, turi būti užtikrintas nuolatinio neigiamo išmetamųjų teršalų balanso tvarumas.

Ketvirta, remiantis ES Komisijos atliktu 2040 m. klimato srities tikslo poveikio vertinimu, 2040 m. ATLPS sektoriuose vis dar numatomas atitinkamas išmetamųjų teršalų kiekis. 8a konstatuojamosios dalies ketvirtą sakinį suprantame taip, kad ES ATLPS linijinis mažinimo koeficientas nuo 2036 m. bus koreguojamas taip, kad atspindėtų likutinį išmetamųjų teršalų kiekį atitinkamuose sektoriuose, suderinamą su tikslu iki 2040 m. išmetamųjų teršalų kiekį sumažinti 90 %.

Penkta, pasienio anglies dioksido korekcinis mechanizmas turi būti sukurtas taip, kad būtų nebiurokratiškas ir veiksmingas. Atsižvelgdami į tai, palankiai vertiname supaprastinimus, dėl kurių jau susitarta svarstant bendrąjį rinkinį. Be to, Europos Komisija turi nedelsdama pateikti reglamentavimo pasiūlymus dėl vienodo ES masto ir PPO reikalavimus atitinkančio koregavimo, susijusio su produktų, kuriems taikomas PADKM, eksportu. Jei taikant PADKM neįmanoma užtikrinti veiksmingos apsaugos nuo anglies dioksido nutekėjimo, į eksportą orientuotų pramonės šakų konkurencingumas ir toliau turėtų būti reguliuojamas nemokamai skiriant apyvartinius taršos leidimus.

Galiausiai Vokietijos vyriausybė pritaria Europos Komisijos pasiūlymui daugiau sektorių kompensuoti elektros energijos kainas.“

VENGRIJOS PAREIŠKIMAS

„Vengrija negali pritarti tikslui 90 % sumažinti grynąjį išmetamųjų teršalų kiekį, todėl negalime pritarti bendram požiūriui. Toks užmojų lygis yra nesuderinamas su tikslu didinti Europos konkurencingumą ir ekonominį atsparumą. Nesant realistiškų ir veiksmingų įgalinančių sąlygų, kyla didelė rizika, kad Europos įmonės perkels savo gamybą ir išmetamuosius teršalus už Sąjungos ribų, o tai lems deindustrializaciją, darbo vietų praradimą ir didesnę priklausomybę nuo išorės subjektų, kartu pakenkiant išmetamųjų teršalų kiekio mažinimo pastangoms.

Pasiūlymas nėra pagrįstas atnaujintu poveikio vertinimu, kuris atspindėtų svarbius pastarojo meto geopolitinius ir ekonominius pokyčius. Nepateikta valstybių narių lygmens analizė, o tai reiškia, kad diferencijuotas poveikis valstybėms narėms tebėra nežinomas. Todėl padėtis yra panaši į buvusią priimant Pasirengimo įgyvendinti 55 % tikslą priemonių rinkinį, t. y. Europos ekonomika turi prisitaikyti prie klimato srities priemonių, o ne atvirkščiai.

Nors pritariame klimato srities užmojams, raginame laikytis realistiško ir praktiško požiūrio ir manome, kad išmintingas pasirinkimas būtų pradėti nuo mažesnio tikslinio lygio, atspindinčio mūsų ekonomines realijas. Mūsų pasiryžimą siekti plataus užmojo tikslų rodo ir mūsų pasiekimai:

Vengrija jau 48 % sumažino išmetamųjų teršalų kiekį, palyginti su 1990 m., t. y. gerokai viršijo ES vidurkį. Tuo pat metu kai kurios valstybės narės nepadarė panašios pažangos, todėl kyla klausimas, kaip teisingai ir subalansuotai pasiekti bendrą tikslą. Visi esame atsakingi už savo piliečius. Šiuo atžvilgiu primygtinai raginame, kad valstybės narės, kurios savo balsais atkreipė Tarybos dėmesį į tai, kad 90 % tikslas yra neįgyvendinamas, neturėtų būti laikomos atsakingomis už galimą nesėkmę siekiant 2040 m. ES tikslo. Būsimoje sistemoje turėtų būti tinkamai pripažinti priešlaikiniai pasiekimai.

Be to, atsižvelgiant į didelį netikrumą LULUCF sektoriuje ir technologinio anglies dioksido absorbavimo įsisavinimo tempą, netikslinga privalomą grynojo išmetamųjų teršalų kiekio mažinimo tikslą grįsti prielaidomis dėl absorbentų.

Pripažįstame, kad esama tam tikrų kompromisinio teksto patobulinimų, visų pirma susijusių su nuostata dėl peržiūros, tačiau šie pakeitimai tebėra nepakankami. Vis dar yra daug neišspręstų klausimų, susijusių su sistemos metodika, įgyvendinimu ir patikimumu.

Be to, dėl tokių priemonių kaip ATLPS 2 padėtis turėtų pablogėti, nes padidės namų ūkių ir mažųjų įmonių išlaidos, kils visuomenės priešiškos reakcijos rizika ir sumažės visuomenės parama klimato srities politikai, tačiau išmetamųjų teršalų kiekis nebus reikšmingai sumažintas.

Galiausiai apgailestaujame, kad derybos dėl tokio esminio dokumento vyko labai skubotai, o tai nėra tinkama tokios ilgalaikės strateginės svarbos sprendimui priimti. Siekiant užtikrinti, kad 2040 m. tikslo sistema išliktų realistiška, socialiai priimtina ir atitiktų Europos konkurencingumo tikslus, būtina laikytis subalansuoto, įrodymais pagrįsto ir patikimo požiūrio.“

LATVIJOS PAREIŠKIMAS

„Latvija pritaria bendro požiūrio dėl Europos klimato teisės akto tekstui, tačiau norėtų atkreipti dėmesį į toliau nurodytus aspektus, kurie bus labai svarbūs siekiant sėkmingai įgyvendinti perėjimą prie anglies dioksido poveikio neutralumo mūsų šalyje.

Rengiant būsimą teisės aktų sistemą ir priimant sprendimus dėl jos reikia atlikti išsamų poveikio vertinimą, kad būtų užtikrinta, jog išmetamųjų teršalų kiekio mažinimo našta būtų sąžiningai paskirstyta ir šio tikslo įgyvendinimas būtų užtikrinamas visose valstybėse narėse, atsižvelgiant į skirtingą jų socialinę ir ekonominę padėtį, išmetamųjų teršalų struktūrą ir išmetamųjų teršalų kiekio mažinimo potencialą kiekviename sektoriuje, ypač LULUCF aspektus, įskaitant kompleksinį organinio dirvožemio pobūdį ir jo didelį išmetamųjų teršalų potencialą, taip pat į geopolitinius iššūkius.

Aiškiai suprantame, kad tvari bioenergija tebėra atsinaujinančiosios energijos portfelio dalis, nesukuriant papildomos naštos ir jos naudojimo apribojimų, ypač kiek tai susiję su ES išgaunamais ištekliais, kai taikomas tvarus požiūris į miškotvarką.

Europos klimato teisės akte įtvirtintą peržiūros nuostatą suprantame kaip bendro tikslo peržiūros mechanizmą, jei iš duomenų matyti, kad realūs įgyvendinimo pasiekimai nukrypsta nuo pageidaujamos trajektorijos siekiant 2040 m. tikslo.“

LIETUVOS PAREIŠKIMAS

„Lietuva pritaria bendro požiūrio dėl Europos klimato reglamento pakeitimo patvirtinimui.

Vis dėlto, Lietuva mano, kad svarbu užtikrinti visoms valstybėms narėms pakankamas įgalinančias sąlygas bei lankstumo priemones, padedančias įgyvendinti 2040 m. klimato tikslą, įskaitant aiškia nuorodą į ES priemones, skirtas socio-ekonominiams iššūkiams spręsti ir užsitikrinti visuomenės palaikymą po 2032 m., kai baigsis Socialinio klimato fondo galiojimas, ir inovatyvių technologijų prieinamumą bei įperkumą visose valstybėse narėse.

Be to, Lietuva pabrėžia žemės ūkio bei žemės naudojimo sektorių daugialypių tikslų svarbą, atkreipdama dėmesį į jų ribotą klimato kaitos švelninimo potencialą ir jautrumą gamtiniams reiškiniams. Taip pat būtina užtikrinti suderinamumą tarp ES maisto saugumo, sektoriaus konkurencingumo ir labai ambicingų klimato tikslų.

Labai svarbu užtikrinti, kad ES 2040 m. klimato tikslo įgyvendinimo teisės aktų pakete, kuris bus pateiktas 2026 m., būtų nustatyti ekonomiškai pagrįsti šiltnamio efektą sukeliančių dujų (ŠESD) mažinimo tikslai žemės ūkio ir žemės naudojimo sektoriams. Be tinkamų saugiklių ir veiksmingų paramos priemonių, ypač finansinių instrumentų, ambicingi Europos Sąjungos įsipareigojimai dėl ŠESD gali lemti didesnes gamybos sąnaudas, maisto kainas ir maisto saugumo riziką.

Nevienodos sąlygos ES ūkininkams, kai negarantuojama tiesioginės paramos konvergencija, dar labiau padidina riziką iškraipyti sąžiningos konkurencijos principą žemės ūkio sektoriuje. Šiuo atžvilgiu Lietuva ragina Komisiją išnagrinėti geriausius būdus kaip užtikrinti veiksmingas technologijas ir priemones konkurencingai, atspariai ir tvariai žemės ūkio plėtrai, kartu optimizuojant sektoriaus indėlį į ŠESD mažinimą ir absorbavimą, taikant tvarų žemės naudojimą ir miškų atsodinimą.“

SLOVAKIJOS PAREIŠKIMAS

„Slovakijos Respublika yra pasiryžusi dėti pastangas mažinti priklausomybę nuo iškastinio kuro ir siekti ES tikslo iki 2050 m. užtikrinti poveikio klimatui neutralumą. Slovakijos Respublika jau pasiekė savo 2030 m. priklausomybės nuo iškastinio kuro mažinimo tikslą. Laipsniškai atsisakius anglių, mūsų energijos rūšių derinys yra netaršus. Atsižvelgdami į Europos pramonės konkurencingumą, manome, kad išmetamųjų teršalų kiekio mažinimo tikslai turėtų būti realistiškesni, o ne griežtesni. Ilgalaikiai priklausomybės nuo iškastinio kuro mažinimo tikslai turi būti nustatyti tinkamai, prisiimant tvirtą politinę atsakomybę ir sukuriant patikimą galimybių atveriančią sistemą. 2040 m. klimato tikslo nustatymo procesas yra strategiškai svarbus. Atsižvelgdama į aiškų valstybių narių, įskaitant Slovakijos Respubliką, raginimą, 2025 m. spalio mėn. Europos Vadovų Taryba surengė politines diskusijas ir pateikė savo gaires. Tačiau susitarimas dėl konkretaus 2040 m. klimato tikslo lygio nebuvo pasiektas, o tai rodo, kad klausimas yra sudėtingas.

Slovakijos Respublika mano, kad siūlomas 90 % tikslinis lygis yra pernelyg plataus užmojo. Atsižvelgiant į dabartines geopolitines aplinkybes, natūralių anglies dioksido absorbentų mažėjimą ir technologinės pažangos tempą, tokio tikslinio lygio įgyvendinamumas kelia pagrįstą susirūpinimą. Dėl šios priežasties Slovakijos Respublika negali pritarti bendram požiūriui dėl Europos klimato teisės akto.

Technologinio neutralumo principas turi būti išlaikytas ir atspindėtas visuose būsimuose pasiūlymuose dėl teisėkūros procedūra priimamų aktų ir ne teisėkūros procedūra priimamų aktų. Atsižvelgdami į 2025 m. spalio mėn. Europos Vadovų Tarybos išvadą, raginame siekti pramonės priklausomybės nuo iškastinio kuro mažinimo technologiškai neutraliu būdu. Neseniai paskelbta 2026 m. Komisijos darbo programa, į kurią įtraukta tik nauja atsinaujinančiųjų išteklių energijos sistema, kelia susirūpinimą šiuo atžvilgiu. Visokeriopai pritariame užmojui spartinti energetikos pertvarką, tačiau Slovakijos Respublika mano, kad tolesnis Atsinaujinančiųjų išteklių energijos direktyvoje ir Energijos vartojimo efektyvumo direktyvoje nustatytų sistemų taikymas po 2030 m. nėra būtinas ir neatitinka siūlomos peržiūrėto Europos klimato teisės akto 4 straipsnio 5 dalies formuluotės. Slovakijos Respublika mano, kad sistema po 2030 m. turėtų būti parengta taip, kad atspindėtų subalansuotą ir įtraukų požiūrį į priklausomybės nuo iškastinio kuro mažinimą, remiant visų nulinio ir mažo anglies dioksido kiekio sprendimų diegimą, neribojant valstybių narių teisės pasirinkti savo energijos rūšių derinį.

Slovakijos Respublika pritaria didesniai lankstumui sektoriuose bei priemonėse ir tarp sektorių bei priemonių, kaip siūloma 4 straipsnio 5 dalies c punkte. Mūsų supratimu, valstybėms narėms gali būti leidžiama nukrypti nuo kai kurių tarpinių tikslų (pvz., atsinaujinančiųjų išteklių energijos arba energijos vartojimo efektyvumo tikslų), jeigu pasiekiami jų bendri priklausomybės nuo iškastinio kuro mažinimo tikslai. Šiuo požiūriu remiamas labiau pritaikytas ir ekonomiškai efektyvus poveikio klimatui neutralizavimo būdas, kuriuo atsižvelgiama į Sutartyse įtvirtintas valstybių narių teises, nacionalinius ypatumus ir pajėgumus.

Slovakijos Respublika mano, kad dabartinė teisės aktų sistema yra kruopščiai subalansuotas solidarumo ir ekonominio efektyvumo kompromisas. Juo užtikrinama, kad, nors visos valstybės narės prisideda prie bendro klimato srities užmojo, jų pastangos būtų proporcingos jų ekonominiam pajėgumui. Sistemoje po 2030 m. turi būti pripažinta, kad pagrindinės sąlygos, kuriomis pagrįsta dabartinė minėtų principų pusiausvyra, nepasikeitė. Valstybių narių ekonominiai skirtumai išlieka tokie pat dideli kaip ir energijos suvartojimo intensyvumo, technologinių pajėgumų ir galimybių gauti finansavimą skirtumai. Šalyse, kurių BVP mažesnis, santykinės energetikos pertvarkos išlaidos tebėra gerokai didesnės. Atsižvelgiant į tai, valstybių narių pastangos turi būti grindžiamos BVP vienam gyventojui ir solidarumo principu, kad būtų išvengta pertvarkos naštos perkėlimo į mažesnių pajamų ir labiau ribotus fiskalinius ir investicinius pajėgumus turinčias valstybes nares. Neproporcingai paskirstant pastangas kyla pavojus, kad pakils energijos nepritekliaus lygis ir bus pakenkta konkurencingumui, ypač regionuose, kurie priklauso nuo tradicinių pramonės sektorių. Natūralūs absorbentai tebėra itin svarbi mūsų pastangų mažinti priklausomybę nuo iškastinio kuro dalis. Tačiau natūralių absorbentų indėlis priklauso nuo įvairių elementų, kuriems valstybė narė negali turėti įtakos, pavyzdžiui, nuo klimato kaitos poveikio ir natūralių trikdžių poveikio. Be to, kiekvienoje valstybėje narėje esama savų nacionalinių aplinkybių, kurios turi įtakos su natūraliais absorbentais susijusioms galimybėms, pavyzdžiui, miškų amžiaus struktūra ir tvarios miškotvarkos poreikis. Slovakijos Respublika pabrėžia, kad reikia atsižvelgti į sinergiją su biologine įvairove ir užtikrinti, kad mūsų pastangos mažinti priklausomybę nuo iškastinio kuro tiesiogiai neprieštarautų Gamtos atkūrimo teisės akto tikslams ir tikslui atkurti ir išsaugoti mūsų biologinę įvairovę.

Pertvarkos finansavimas tebėra ne mažiau svarbus. Laikotarpio po 2030 m. sistemoje Komisija turi stiprinti į daugiametę finansinę programą įtrauktas ir neįtrauktas finansines priemones, įskaitant Modernizavimo fondo, Inovacijų fondo, Teisingos pertvarkos fondo ir Socialinio klimato fondo veiklos tęsimą.

Slovakijos Respublikai susirūpinimą tebekelia pastatams, kelių transportui ir papildomiems sektoriams skirta apyvartinių taršos leidimų prekybos sistema (ATLPS 2). Naujosios sistemos socialinis poveikis gerokai nusveria jos naudą aplinkai, kuri, palyginti su tuo poveikiu, yra nedidelė. 2025 m. spalio 28 d. Slovakijos Respublikos Nacionalinės Rados rezoliucijoje Komisija raginama pateikti ATLPS 2 peržiūrą, kad būtų sumažintas šios sistemos regresinis poveikis. Be to, pagal Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo (SESV) 191 straipsnį, kuriame reikalaujama, kad ES aplinkosaugos veiksmais būtų atsižvelgiama į valstybių narių būklės įvairovę ir užtikrinama, kad dėl priemonių nesusidarytų pernelyg didelė našta, Slovakijos Respublika griežtai prieštarauja tam, kad sistema būtų pradėta taikyti 2027 m.

Slovakijos Respublika ragina Komisiją skubiai peržiūrėti reglamentus dėl lengvųjų automobilių, furgonų ir sunkiųjų transporto priemonių išmetamo CO₂ kiekio normų. Reikia lankstesnio, technologiškai neutralaus ir pragmatiškesnio požiūrio, kad išmetamųjų teršalų kiekis būtų sumažintas faktiškai, būtų apsaugotas konkurencingumas ir išsaugota socialinė sanglauda. Kadangi dabartiniai tikslai nevisiškai atspindi technologinio neutralumo principą, Slovakijos Respublika ragina Komisiją apvarstyti visai netaršių ir mažo anglies dioksido pėdsako degalų vaidmenį pereinant prie nulinės taršos kelių transporto po 2030 m., įskaitant elektrolizinius degalus ir tausius biodegalus, t. y. nustatant anglies dioksido pataisos koeficientą. Tuo pačiu metu daugelyje valstybių narių elektrinių transporto priemonių su baterijomis (BEV) naudojimo mastas tebėra nedidelis, todėl automobilių gamintojams gali kilti sunkumų siekiant nustatytų tikslų ir galiausiai gali kilti sankcijų rizika. Todėl Slovakijos Respublika ragina Komisiją vidutinės atitikties mechanizmą pateikti taip pat dėl 2030 m. ir 2035 m. tikslų.“

KOMISIJOS PAREIŠKIMAI

1 pareiškimas

„Rengdama **klimate politikos strategijos po 2030 m. poveikio vertinimus**, visų pirma bet kokius valstybių narių tikslus ir priemones po 2030 m., Komisija vadovausis geresnio reglamentavimo sistema ir Tarpinstituciniu susitarimu dėl geresnės teisėkūros.

Visų pirma Komisija ketina pateikti panašaus išsamumo informaciją kaip ir Pasirengimo įgyvendinti 55 % tikslą priemonių rinkinio poveikio vertinimuose ir yra pasirengusi laiku su valstybėmis narėmis keisti metodiką ir kiekybiniais duomenimis, kad padėtų joms atlikti savo šalies analizes.

Rengdama šiuos tikslus ir priemones, Komisija taip pat ketina tinkamai atsižvelgti **ties į išlaidų veiksmingumą, ties į solidarumą**, kad teisės aktų leidėjai, susitardami dėl tikslų, galėtų šiuos principus aptarti ir užtikrinti tinkamą jų pusiausvyrą.“

2 pareiškimas

„Kaip teigiama Pirmininkės U. von der Leyen laiške Europos Vadovų Tarybai, ATLPS 2 turėtų būti įdiegta palaiapsniui ir sklandžiai. Komisija patvirtina, kad laikydamasi Europos Vadovų Tarybos išvadų 47 punkte pateiktų gairių, ketina pasiūlyti peržiūrėti pagrindinius ATLPS 2 įgyvendinimo sistemos elementus, kad ATLPS 2 įsigaliojimas būtų sklandesnis. Dar šiais metais bus priimti atitinkami pasiūlymai, kuriais bus sprendžiamos problemos, susijusios su pernelyg didelėmis ar nepastoviomis kainomis, užtikrinama tvarkinga rinkos atvėrimo pradžia ir nuspėjama kainų trajektorija taikant patikimesnę kainų stabilizavimo sistemą.

Tokią sistemą pasiūlys Komisija, visų pirma toliau stiprindama ATLPS 2 rinkos stabilumo rezervo vaidmenį. Ji taip pat nagrinėja galimybes valstybėms narėms bendradarbiaujant su EIB pajamas iš ATLPS 2 paskirstyti laikotarpio pradžioje, kad padėtų mažas ir vidutines pajamas gaunantiems namų ūkiams anksti sumažinti savo sąskaitas už šildymą ar transportą. Be to, iš anglies dioksido apmokestinimo gautos pajamos per Socialinį klimato fondą bus panaudotos keturiose aiškiose srityse: kovos su energijos ir judumo galimybių nepriteklumi, ES pagamintų švarių technologijų diegimo, mūsų priklausomybės nuo iškastinio kuro mažinimo ir klimato srities tikslų įgyvendinimo.

Pertvarka turi būti teisinga ir sąžininga, kad būtų apsaugoti ir remiami ypač pažeidžiami namų ūkiai, mažosios įmonės ir regionai, kuriems struktūriniai pokyčiai daro didžiausią poveikį.“